

ת"פ 5839/05/17 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד יעקב ארביב

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 5839-05-17 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' ארביב

בפני	כבוד השופט, סגן נשיאה חגי טרסי
מאשימה	פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
נגד	
נאשם	יעקב ארביב
	ע"י ב"כ עו"ד עמית בר טוב

החלטה

במהלך הדיון שהתקיים בפני ביום 28.12.17 העלה ב"כ הנאשם מספר טענות מקדמיות, אשר זכו לפירוט מקיף בפרוטוקול. בהמשך, התקבלה תגובת המאשימה בכתב לטענות אלה, כמו גם תשובת ההגנה לתגובת המאשימה. לאחר עיון במכלול טיעוני הצדדים בשלה העת להכרעה בסוגיות העומדות על הפרק. בשולי הדברים אציין כי החלטה זו אינה נוגעת לבקשה נוספת שהוגשה לאחרונה מטעם ההגנה, לקבלת חומר נוסף על פי סעיף 108 לחסד"פ, וזאת לצורך גיבוש טענת אכיפה בררנית. בקשה זו תידון בנפרד.

סמכות בית המשפט לדון במסגרת ההליך הפלילי בשאלה האם מדובר בהתנהלות עסקית:

ב"כ הנאשם סבור כי ההכרעה בשאלה האם השכרת יחידות הדיור עולה לכדי "עסק", הנה שאלה מתחום המשפט האזרחי, אשר צריכה להיות מוכרעת בבית המשפט המחוזי בתל אביב, אשר דן בהשגה שהגיש הנאשם על שומות המס שנקבעו לו. לטעמו, אין מקום לדון בסוגיה זו במסגרת ההליך הפלילי, אלא לאמץ את ההחלטה שתתקבל בעתיד במסגרת הליכי ההשגה האזרחיים. על רקע זה הוא אף נכון להתחייב להודות בהתנהלות העסקית, ככל שיוכרע בהליך האזרחי כי מדובר בעסק.

אינני יכול לקבל טענה זו. כפי שמציינת ב"כ המאשימה בתגובתה, מתעוררות לעיתים שאלות דומות בהליכים אזרחיים ובהליכים פליליים מקבילים, ואין סמכותו של בית המשפט הפלילי נגרעת בשל כך. יתרה מכך, בעוד הרשעה בהליך פלילי עשויה, כידוע, לשמש כראיה כבדת משקל במסגרת הליך אזרחי מקביל, בהתאם להוראת סעיף 42 א' לפקודת הראיות, הרי שממצאיו של בית משפט אזרחי לעולם אינם מחייבים במסגרת ההליך הפלילי. עוד ראוי להזכיר כי על פי המפורט בתגובה, אין חפיפה מלאה בין שנות המס הנדונות בהליך ההשגה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, לבין אלה שבהליך הנוכחי, וגם בשל כך ברי אין בניהולו של הליך ההשגה כדי להשליך על גבולות הדיון בתיק שבפני. לפיכך, לא מצאתי כל מניעה כי סוגיית ההתנהלות העסקית תידון במידת הצורך גם במסגרת ההליך הנוכחי.

סעיף 6 לכתב האישום - פירוט העובדות המבססות הטענה כי מדובר בעסק:

בסעיף 6 לכתב האישום מציינת המאשימה כי: **"לאור היקף השכרת יחידות ההלנה, ההיקף הכספי שהניבו, פעילויות האחזקה והגבייה השוטפות שבוצעו בנכסים על ידי הנאשם, אופן מימונם, תדירות עסקאות השכרת הנכסים וידענותו ובקיאותו של הנאשם בעניין, עלתה השכרת יחידות ההלנה לכדי עסק"**. הסנגור המלומד טוען כי נוסח זה לוקה בחסר, שכן מדובר למעשה בהעתקה של כותרות המבחינים האזרחיים לקיומו של עסק לתוך כתב האישום, בעוד היה על המאשימה לפרט לגבי כל נכס את העובדות המבססות כל אחד מאותם מבחינים. מנגד, טוענת ב"כ המאשימה כי אין מדובר ברשימת "כותרות" או מבחינים, אלא בתיאור העובדות שיוכחו על ידה ואשר נסמכות על חומר הראיות המצוי בתיק שאף הועבר לידי ב"כ הנאשם. כל פירוט נוסף אינו אלא בגדר בקשה לפירוט הראיות המצויות בתיק, ואין המדינה מחויבת בכך במסגרת כתב האישום.

גם בסוגיה זו אני סבור כי הדין עם המאשימה. סעיף 6 הנ"ל מונה שורה ארוכה של עובדות, אשר ככל שיוכחו עשויות להוביל אל המסקנה אותה מבקשת המדינה לבסס, ולפיה מדובר בהתנהלות עסקית. חלק מאותן עובדות אף זכו לפירוט נוסף ומעמיק בכתב האישום. כך הם פני הדברים למשל לגבי היקף יחידות ההלנה וההיקף הכספי שהניבו. יתר הטענות העובדתיות מפורטות דיון, ועל התביעה יהיה לבסס אותן בחומר הראיות שיוצג בפני בית המשפט. לטענת הסנגור, אין בחומר החקירה ראיות המבססות חלק מהטענות הללו, כאשר בטיעוניו בפני התייחס למשל לסוגיית תדירות העסקאות. מטבע הדברים, בשלב זה של הדיון, בית המשפט טרם נחשף לחומר הראיות שבתיק, אך דומה כי אין בטענה מסוג זה כדי להקים חובת פירוט נוסף בכתב האישום, ודי יהיה לציין את המובן מאליו כי נטל ההוכחה לבסס את כל הנטען בכתב האישום מוטל על כתפיה של המאשימה.

פירוט ההכנסות והבעלות הרשומה לגבי כל נכס:

בראש הפרק הנוכחי כרכתי יחדיו שתי טענות נפרדות שהעלה ב"כ הנאשם, שכן לטעמי משליכות טענות אלה האחת על השנייה ומשלימות זו את זו. הטענה הראשונה הינה כי היה על המאשימה לציין בכתב האישום את היקף ההכנסה הנטענת לגבי כל אחד מ-11 הנכסים המפורטים בכתב האישום, לגבי כל שנת מס, ולא להסתפק בציון ההכנסה מכלל הנכסים בכל אחת משנות המס המנויות בכתב האישום. הטענה השנייה הינה כי לצד טענתה כי הנאשם רשם כמחצית מהנכסים במרמה על שם בניו, היה על המאשימה לציין בכתב האישום באילו מהנכסים מדובר ומתי בוצע הרישום, שכן יתכן ותעלה טענת התיישנות לגבי פעולות אלה או חלקן. מנגד טוענת המאשימה כי די לה לפרט את היקף ההשמטה השנתי, ואין מקום לפירוט מעמיק יותר. עוד מציינת התובעת המלומדת בתגובתה כי חומר החקירה עליו מבוססים סכומי ההשמטה מצומצם יחסית בהיקפו, ומשכך יכול הסנגור להתחקות בנקל אחר סכומי ההשמטה. באשר לנכסים הרשומים על שם בניו, סבורה המאשימה כי אין היא נדרשת לפרט זאת בכתב האישום, אך לפני משורת הדין העבירה לב"כ הנאשם מסמך ובו פירוט הנכסים שנרשמו במרמה על שם הבנים.

בנושאים אלה אני סבור כי יש ממש בטענות ב"כ הנאשם. כתב האישום מונה בסעיף 4 רשימה של 11 נכסים שונים בהם החזיק הנאשם והשכיר יחידות הלנה. אף על פי כן, אין בכתב האישום פירוט של היקף ההכנסות השנתיות בגין כל אחד ואחד מהנכסים, אלא אך סכום כולל של הכנסה משכירות לגבי כל אחת משנות המס. בנסיבות רגילות, בהן לא היה כל הבדל בעל השלכה משפטית פוטנציאלית בין הנכסים השונים, יתכן ודי היה ברמת הפירוט הנוכחי, אך בנסיבות המיוחדות

של הליך זה, אני סבור כי ראוי יהיה לפרט פירוט נוסף.

מסקנה זו מתחייבת לנוכח העובדה כי אין מחלוקת לפיה חלק מהנכסים המפורטים בכתב האישום אינם רשומים על שמו של הנאשם, ולגביהן צפויות לעלות טענות הגנה ספציפיות ונוספות לאלה שייטענו לגבי יתר הנכסים. כמו כן, לפחות בנכס אחד, וראו לעניין זה פריט מס' 1 בסעיף 4 לכתב האישום, פעלו בשנים שונות מספר שונה של יחידות הלנה.

על מנת ליתן בידי הנאשם הזדמנות סבירה להתגונן, זכאי הוא לקבל לידיו כתב אישום מפורט יותר המתייחס לבעלות הרשומה בכל נכס, להיקף יחידות ההלנה ולהכנסה הנטענת ממנו לגבי כל אחת משנות המס. כמו כן, ראוי יהיה כי לגבי כל אחד מהנכסים הרשומים על שם בניו של הנאשם יצוין בכתב האישום מועד הרישום, על מנת לאפשר לסנגור להעלות, ככל שימצא לנכון, טענות התיישנות רלבנטיות. מתגובת המאשימה עולה כי מדובר בנתונים אותם ניתן לאתר בקלות מתוך עיון בהיקף מצומצם של חומר ראיות, ועל כן לא צפויה הכבדה של ממש על מלאכת התביעה בהקשר זה.

לפיכך, אני מורה למאשימה להגיש לתיק בית המשפט, כמו גם לסנגור, כתב אישום מתוקן, אשר יכלול טבלה, דומה לזו המצויה בסעיף 4 לכתב האישום, אך מפורטת יותר, ואשר תציין לגבי כל נכס את היקף יחידות ההלנה ואת היקף ההכנסה משכירות, לגבי כל אחת משנות המס שבכתב האישום. כמו כן, תצוין הבעלות הרשומה על כל אחד מהנכסים, וככל שהנכס אינו רשום על שם הנאשם, יצוין מועד הרישום, ככל שהוא עולה מחומר הראיות שבתיק.

בכפוף להוראה הנ"ל, יתר הטענות המקדמיות נדחות.

העתק יועבר בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ג שבט תשע"ח, 29 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.